

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, 20 lipca 2020 r.

DUS-II.055.1.2020.IW

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) zawiadamia, że petycja w sprawie podwyższenia zasiłku pogrzebowego, została rozpatrzona negatywnie.

Uzasadnienie

Petycja, która wpłynęła do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zawiera postulat zmiany art. 80 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 53, z późn. zm.), w ten sposób, aby kwota zasiłku pogrzebowego wynosiła 7000 zł i podlegała corocznej waloryzacji.

W uzasadnieniu petycji przedstawiono wyliczenie kwoty zasiłku i uzasadniono, że przez ostatnie lata zasiłek pogrzebowy ani razu nie był waloryzowany, pomimo wzrostu cen pochówku, a z obrzędem pogrzebu wiążą się poważne wydatki, których coraz częściej członkowie rodziny zmarłego nie są w stanie ponieść. Wskazano nawet, że zasiłek pogrzebowy w kwocie 4 000 zł nie pokrywa kosztów godnego pogrzebu i związanych z nim wydatków.

Zasiłek pogrzebowy jest jednorazowym świadczeniem przysługującym w razie ziszczenia się ryzyka śmierci i związanej z nią konieczności dokonania pochówku. Celem zasiłku jest zrekompensowanie środków finansowych wydatkowanych na zorganizowanie pogrzebu osoby bliskiej. Ustawodawca zastosował formułę świadczenia przysługującego w oznaczonej, ryczałtowej kwocie. Na wysokość tego zasiłku nie mają więc wpływu jakiegokolwiek elementy indywidualizujące. Istnienie zasiłku pogrzebowego nie wynika z realizacji obowiązku konstytucyjnego, ale jest wyrazem swobody ustawodawcy kształtowania systemu zabezpieczenia

społecznego. Zasiłek pogrzebowy stanowi więc jedynie akcesoryjny element prawa do zabezpieczenia społecznego.

Jak wynika z treści art. 77 ust. 1 ustawy emerytalnej, zasiłek pogrzebowy przysługuje w razie śmierci ubezpieczonego oraz jego członka rodziny, osoby pobierającej emeryturę lub rentę oraz jej członka rodziny oraz osoby, która w dniu śmierci nie miała ustalonego prawa do emerytury lub renty, lecz spełniała warunki do jej uzyskania i pobierania.

Członkami rodziny, zgodnie z art. 77 ust. 2 ustawy emerytalnej, są:

- 1) małżonek (wdowa i wdowiec);
- 2) rodzice, ojczyzm, macocha oraz osoby przysposabiające;
- 3) dzieci własne, dzieci drugiego małżonka, dzieci przysposobione i dzieci umieszczone w rodzinie zastępczej;
- 4) przyjęte na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletności inne dzieci niż wymienione w pkt 3;
- 5) rodzeństwo;
- 6) dziadkowie;
- 7) wnuki;
- 8) osoby, nad którymi została ustanowiona opieka prawna.

Zgodnie z art. 78 ust. 1 ustawy emerytalnej, zasiłek pogrzebowy przysługuje osobie, która pokryła koszty pogrzebu. Natomiast art. 78 ust. 2 ustawy emerytalnej stanowi, że zasiłek pogrzebowy przysługuje również pracodawcy, domowi pomocy społecznej, gminie, powiatowi, osobie prawnej kościoła lub związku wyznaniowego, jeżeli pokryły koszty pogrzebu.

Obecna kwota zasiłku pogrzebowego, która zgodnie z art. 80 ustawy emerytalnej wynosi 4000 zł, obowiązuje od dnia 1 marca 2011 r. wskutek wejścia w życie ustawy z dnia 26 listopada 2010 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. Nr 210, poz. 238), która zmieniła wcześniej obowiązującą regulację, zgodnie z którą zasiłek pogrzebowy przysługiwał w wysokości 200% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu śmierci osoby, której koszty pogrzebu zostały poniesione.

Kwota zasiłku pogrzebowego była wówczas ustalana miesięcznie, poczynając od trzeciego miesiąca kalendarzowego kwartału, na okres 3 miesięcy, na podstawie przeciętnego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału. Kwotę zasiłku pogrzebowego ogłaszał Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w formie komunikatu ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" w terminie do 14 dnia roboczego drugiego miesiąca każdego kwartału kalendarzowego.

Zgodnie z uzasadnieniem rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (nr druku sejmowego – 3430), zmiana wysokości zasiłku pogrzebowego miała na celu dostosowanie jego wysokości, do średniej wysokości tego typu świadczenia w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Przechodząc do zagadnienia obowiązującej, zdaniem wnoszących petycję, zbyt niskiej wysokości zasiłku pogrzebowego, pragnę poinformować, że Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej stale dokonuje analizy wszystkich postulatów dotyczących różnych elementów systemu emerytalno-rentowego, w tym także tych odnoszących się do kwestii wysokości kwoty zasiłku pogrzebowego. Resort rodziny, pracy i polityki społecznej przeprowadził komparatystyczną analizę rozwiązań obowiązujących w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Należy podkreślić, iż w wielu państwach członkowskich UE instytucja zasiłku pogrzebowego w ogóle nie występuje (Węgry, Estonia, Malta). Ponadto warto zauważyć, iż w części państw członkowskich UE, w których to świadczenie występuje, jego kwota nie przekracza w przeliczeniu 2000 zł (m.in. Bułgaria, Czechy, Słowacja, Hiszpania, Portugalia). W związku z powyższym należy zaznaczyć, że kwota zasiłku pogrzebowego obowiązująca obecnie w polskim systemie ubezpieczeń społecznych przedstawia się korzystnie na tle podobnych rozwiązań przewidzianych w innych państwach członkowskich UE.

Mając powyższe na uwadze, należy stwierdzić, że brak jest uzasadnionych podstaw do uwzględnienia postulatu wskazanego w petycji.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Stanisław Szwed

Sekretarz Stanu

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/